УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 48. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 14-го БЕРЕЗНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 14, 1969 No. 48. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 13 березня 1969

В АМЕРИЦІ

ПСИХОЛОГ ТВЕРДИТЬ, ЩО СІРХАН Б. СІРХАН не здібний був розумово плянувати вбивство нюйоркського сенатора Роберта Ф. Кеннеді. Оборона Сірхана покликала на свідка психолога д-ра Мартина Шорра, який ствердив на основі численних тестів, що Сірхан — це параноїк, який має тенденцію до гипоманії і схизофренії. Адвокат питався психолога, чи Сірхан міг із повною премедитацією обдумати свій плян вбити Кеннеді, психолог заперечив запит оборонця. Коли оборона докаже, що Сірхан не був відповідальний за свій вчинок, тоді суд присяжних не зможе засудити вбивника до смертної кари.

НОВИЙ СЕКРЕТАР МЕШКАНЕВОГО й міського розвитку, колишній мишиґенський губернатор Джордж Ромні сказав на конференції мешканевих урядовців, що легше тепер вислати людину на Місяць, як збудувати дешеві мешкання для незаможного населення в цій країні. Утруднюють цю справу інфляція, високі відсотки від морґеджів, дорогі будівельні площі і, найголовніше, дуже дороге будівельне дерево. Ромні казав на Крайовій Мешканевій Конференції: „Тратимо ґрунт під ногами. Не можемо змагатися з потребами часу. Не будуємо стільки, скільки треба. Маємо дефіцити". Ромні сказав, що Уряд плянує знайти якийсь вихід із цієї кризи.

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ ВЕНЕСУЕЛІ 53-річний Рафаель Кальдера закликає всі партії до співпраці „для миру, людського поступу, свободи й справедливости". Він є членом Християнсько - Демократичної Партії. Він перебрав владу 11-го березня від попереднього президента з Партії Демократичної Акції. Преса підкреслила, що це буде перше мирне перебрання влади в 140-річній історії цієї найбагатшої в Латинській Америці країни. Нафта дає урядові 65 відсотків прибутку і становить 93 відсотки всього експорту. Новий президент плянує визнати СССР. Венесуеля має вже дипломатичні зв'язки з Польщею і з Румунією, і торгує з Чехо - Словаччиною.

ПРОТИВНИКИ НАСИЛЬНОЇ ДЕСЕҐРЕҐАЦІЇ в школах південних стейтів натискають на президента Ніксона і на секретаря здоров'я, освіти й добродійности, щоб сповільнили темп шкільного об'єднання. Президент дістає листи такого змісту: „Дорогий Пане Президенте! Південь вибрав вас в 1968-му році. І Південь вас переможе в 1972-му році, якщо ви не здійсните обіцянок під час виборчої кампанії". Секретар освіти Фінч заявив, що треба буде змінити програму Уряду Джансона в справі об'єднання шкіл для білих і чорних учнів, бо немає повного об'єднання в неґритянських дільницях в Ню Йорку, Вашинґтоні, в Чикаґо ані в Пасадені в Каліфорнії.

ПАЛАТНА КОМІСІЯ СПОСОБІВ І ЗАСОБІВ обмірковує справу звільнення від оподаткування власників стейтових і міських бондів, яке тепер спричиняє те, що коло 1.8 більйона дол. є вільні від оподаткування. Теперішній податковий закон звільняє від оподаткування стейтові й міські бонди і цим способом дає можливість власникам цих бондів не платити федеральних податків. З цього закону користають багатші громадяни, які вміщують своє майно в бондах і не платять федеральних податків. Стейти й міста видають різні бонди, щоб здобути капітал на корисні цілі. Коли не буде звільнення від оподаткування, то люди не схочуть купувати бондів.

У СВІТІ

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ШАРЛЬ ДЕ ҐОЛЛЬ ВИГОЛОСИВ промову до народу через радіо - телевізійну сіть, закинувши організаторам вівтіркового генерального страйку у Франції, що вони хочуть „загнати нарід до тоталітарної тюрми". Він заповів усім ворогам конституційного ладу у Франції, що „нарід буде твердо боронитися". Французи поставились до генерального страйку з гумором. Спокійний хід страйку й поворот усіх до праці спричинив звишку французького франка й обниження вартости золота.

БРИТАНІЯ, ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА Й ГОЛЛЯНДІЯ ПОРОЗУМІЛИСЬ щодо добування спільними фондами й технічними засобами урану та щодо збудування різних спільних фабричних закладів. З початком червня цього року мають формально підписати в Бонні договір про таку тридержавну економічну співпрацю.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЗАЛЬМАН ШАЗАР ФОРМАЛЬНО ДОРУЧИВ 77-літній Голді Меїр скласти новий уряд і вона погодилась. Вона переговорює тепер з різними ізраїльськими партіями про створення нового ізраїльського уряду на широкій міжпартійній базі.

У СТОЛИЦІ ЄГИПТУ КАЇРО ПЕРЕБУВАВ два дні тому голова військової місії Об'єднаних Націй норвезький генерал Одд Булл, який переконував президента Нассера й інших єгипетських лідерів, що Єгипет повинен зберігати приписи воєнного перемир'я з Ізраїлем. З другої сторони, єгипетський міністер закордонних справ Махмуд Ріяд одверто заявив Буллові, що Єгипет не може спокійно придивлятися, як Ізраїль переводитиме колонізацію зайнятих ним арабських земель та будувати на тих землях сильні фортифікації.

У МЮЛЬГАЙМІ В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ АРЕШТУВАЛИ 66-літнього д-ра Вернера Беста, колишнього генерала політичної поліції СС за Гітлера, під закидом, що він спричинив убивство 11.000 поляків під час другої світової війни. Бест був також губернатором в Данії і вислав відтіль всіх жидів до кацетів. За те засудили його були в Данії на смерть, але в 1951 р. звільнили і відіслали до Західньої Німеччини. За альянтсько - німецькою умовою не вільно колишніх нацистів судити двічі за ті самі злочини.

Цієї неділі Шевченківське Свято в Джерзі Сіті

Джерзі Сіті, Н. Дж. — З ініціятиви місцевого Відд. УКА під керівництвом д-ра Євгена Котика, у неділю 16 березня у великій залі УН-Дому при 90 Фліт вулиці відбудеться о 4-й г. по полудні святочне вшанування пам'яті генія українського народу Тараса Шевченка, з 155-ту річницю народження Кобзаря. Святкову доповідь виголосить ред. Іван Кедрин-Рудницький. У мистецькій частині програми — деклямації, виступ бандуриста Р. Левицького і співака-тенора П. Пушкаренка з відповідним до свята Т. Шевченка репертуаром.

Астронавти Аполло 9 з успіхом закінчують десятиденне кружляння довкола Землі

Гюстон, Текcас. — 13-го березня астронавти Аполло 9 мали закінчити кружляння довкола Землі, яке вони почали 3-го березня, і під час якого вони облетіли Землю 151 раз впродовж 241 години. Три астронавти полковники летунства Джеймс МекДівітт і Дейвід Р. Скотт та астронавт цивільний інженер Расселл Л. Швейкарт з повним успіхом виконали своє головне завдання, а саме зустріч в космосі місячного модуля з матірним повітряним кораблем Аполло 9, бо така зустріч і об'єднання будуть потрібні під час того, як астронавти в липні ц.р. полетять на Місяць і звідтам вертатимуться до матірного корабля. Астронавти Аполло 9 мали осісти на Атлантику 195 миль на південний захід від Бермуди, але там передбачений був на четвер вітер зі швидкістю 25 миль на годину та хвилі 12 стіп висоти. Внаслідок цього астронавти мали осісти на океані 535 миль на південь від Бермудських островів. Щоб це могло статися, вони мусіли додатково ще раз облетіти Землю, щоб приготовитися до зміненого місця приземлення. Літаконосець „Ґвадальканал" також мусів змінити своє місце постою і відплив на нове місце на Атлантику, 340 миль на північ від Порто Ріко. На новому місці передбачена корисна погода для астронавтів, де вони в саме полудне мали закінчити своє десятиденне кружляння.

Президент 14 березня вирішить справу протиракетної оборони

Вашинґтон. — Президент Ніксон має в п'ятницю 14-го березня вирішити на пресовій конференції справу протиракетної оборони. Протиракетна оборона так звана „Сентінел" довший час турбує членів Конґресу, де проти неї є сильна опозиція. Президент Ніксон мав цю справу вирішити вже на початку цього тижня, але коли довідався, що проти цієї оборони виступають і республіканські сенатори, відклав вирішення до п'ятниці. Вранці того ж дня Президент конферуватиме з представниками Конґресу обидвох партій. Ця конференція начнеться о год. 8.30, а о год. 12-ій вполудне Президент має відбути пресову конференцію. Противники системи „Сентінел" мають щораз то сильніші арґументи. І так сенатор республіканець із Кентаки Марло В. Кук виявив, що один із контракторів, які мають розміщувати протиракетні ракети, сказав йому, що ця „протиракетна система технічно не є реальна і є вповні ненадійна". Цей контрактор гадає, що не треба розміщувати ці протиракетні ракети, які мають коштувати $5.5 більйона. Сенатор Кук підкреслює, що проти цих ракет висловлюються працівники тої компанії, яка мала б заробити на розміщенні цих ракет сотки мільйонів. Президент в четвер мав конферувати з секретарем оборони Мелвіном Р. Лердом, який в середу вернувся з інспекції фронту у В'єтнамі. Лерд сказав журналістам, що система оборонних ракет „Сентінел", мабуть, буде змінена в порівнянні з тим проєктом, що її плянував президент Джансон.

Секретар транспорту підтримує будову суперсонічного літака

Вашинґтон. — Секретар транспорту Джан А. Волпі сказав своїм співробітникам, що, на його думку, ця країна не зможе не продовжувати початих заходів в справі будови літака з суперсонічною швидкістю. Волпі має дістати рекомендації в дій справі з трьох джерел. Одна рекомендація буде від 10-членного комітету, складеного при Президентовім кабінеті. Всі ці рекомендації мають бути готові в найближчому тижні; Волпі має предложити свою рекомендацію до 1-го квітня. Цей літак з понадзвуковою швидкістю мав би коштувати коло $2-ох більйонів. Сподіваються, що Ніксон може погодитися на будову цього літака, але сповільнить темп його будови. Швидкість цього літака становила б 1.800 миль на годину. Він міг би летіти з такою швидкістю тільки понад океани, бо над землею він спричиняв би такий гук і стрясення повітря, що вилітали б шиби у вікнах.

СССР дивиться на Комуністичний Китай, як на „ворога ч. 1"

Москва. — Совєтський Союз не дивиться вже на Комуністичний Китай, як на „соціялістичного союзника", що його погані лідери спричинили тимчасову й проминальну сварню в родині, але як на аґресивну державу, що її територіяльні претенсії становлять тривку загрозу для СССР — твердить московський кореспондент „Н. Й. Таймус" Генрі Камм. Він переконаний, що власне останній зудар з комунокитайськими вояками на Далекому Сході в дні 3 лютого ц.р., в якому згинув 31 совєтський вояк, спонукав Москву завернути з войовничого шляху, на який Совєти вступили були у зв'язку з виборами західньо-німецького президента у Західньому Берліні, як теж спонукав Москву до примирливішого тону супроти Америки. Совєти — твердить той кореспондент — не хочуть мати одночасних гострих конфліктів з ЗСА, Західньою Европою і Комуністичним Китаєм. Та сутичка на Далекому Сході не була велика ані важлива, зате важливим є спосіб, як Совєти рішили використати ту подію для своєї дальшої політики. „Н. Й. Таймс" передбачає що большевики матимуть полегшене завдання на комуністичному збіговищі в травні ц. р. у Москві, щоб там „засудити" компартію Китаю та навіть виключити її з комуністичної сім'ї.

Ґенерал Ґудпастер призначений на нового команданта військ НАТО

Вашинґтон. — Офіційно повідомлено, що президент Р. Ніксон призначив ґенерала Ендрю Ґудпастера на нового головного командатна збройних сил Атлантійського Союзу (НАТО), а Плянувальна Комісія Оборони в НАТО затвердила те призначення. Теперішній головний командант військ НАТО ґенерал Лаймен Лемніцер, який перебуває на тому становищі від 1963 року, і має тепер 69 років, зголосив бажання відійти в стан спочинку і президент Ніксон прийняв його димісію, висловивши йому подяку за його заслуги. Генерал Ґудпастер перейме урядування в головній квартирі НАТО у Брюсселі від 1 липня ц. р. Генерал Ендрю Ґудпастер має тепер 54 роки, був заступником команданта американських військ у В'єтнамі, та був дорадником у військових справах чотирьох президентів ЗСА: Айзенгавера, Джана Ф. Кеннеді, Линдона Джансона й Ричарда Ніксона. Він має наукові ступні „мастера" з інженерії і докторат політичних наук у Принстонському університеті. У своїй військовій кар'єрі має за собою однаково службу на воєнних фронтах за другої світової війни, Корейської і В'єтнамської воєн, як і службу в Пентаґоні. Ген. Ґудпастер втішається славою людини, що не любить реклями, тримається осторонь всяких публічних виступів, і не дає пресових інтерв'ю.

Ізраїль боїться, щоб „велика чвірка" не накинула йому некорисного миру

Вашинґтон. — Ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан конферував з державним секретарем Вілліямом Роджерсом в минулу середу 12 ц. м. поверх годину й після того не скривав, що головною ціллю його відвідин у Вашинґтоні є застереґтись перед керівними американськими мужами, щоб чотири великодержави не накинули Ізраїлеві такого замирення з арабами, яке було б некорисне для Ізраїлю. Державний секретар Роджерс буцім-то запевнив ізраїльського міністра, що такого не буде, та покликався на наради президента Ніксона з французьким президентом де Голлем: коли де Ґолль стояв на становищі, що дійсно треба примусити обидві сторони, Ізраїль і арабів, щоб вони замирились на такій базі, яку виготовлять великодержави, то Р. Ніксон буцім-то переконав де Голля, що „велика чвірка" повинна вжити свого авторитету для того, щоб звести Ізраїль і арабські держави за конференційний стіл та спонзорувати їх безпосереднє зговорення. Абба Ебан заявив журналістам, що він дістав у Лондоні запевнення, що Британія не накидатиме Ізраїлеві ніякої розв'язки та що він, Абба Ебан, сподівається, що французько-ізраїльські відносини покращають.

ПОЯВИВСЯ ТРЕТІЙ ТОМ „СТУДІЙ ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ" Д-РА М. Г. МАРУНЧАКА

Вінніпеґ. — Тут у видавництві Академії Наук появився друком уже третій з черги том монументальної праці д-ра Михайла Г. Марунчака: „Студії до історії українців Канади". Цей том в цілості присвячений історії преси, літератури і друку піонерської доби і в ньому чи не найбільше уваги віддано „Свободі" та друкованим у ній або у її видавництві матеріяли, що й стверджує Автор у вступі. Книга має 284 сторінки а на її зміст склались: інтродукція президента УВАН проф. д-р Я. Рудницького англійською мовою, передмова Історичної Секції УВАН, вступ Автора та розділи: Преса, Література та Видавництва, Видання, Книгарні. Додано також документальну частину та показники і бібліографію. В тексті багато ілюстрацій.

Цей третій з черги том праці д-ра Марунчака появляється в серії студій українського минулого в Канаді, запланованих Історичною Секцією Української Вільної Академії Наук (УВАН) з нагоди Сторіччя Канадійської Федерації. Первісний плян УВАН, щоб кожній провінції Канади з українським населенням (як Манітоба, Алберта, Онтаріо, Квебек, Британська Колюмбія) присвятити окремий том „Студій до історії українців Канади", треба було змінити з уваги на те, що в деяких провінціях (Алберта, Онтаріо) розпрацьовувано на місцях окремі студійні проєкти незалежно від Історичної Секції УВАН. Щоб не повторятися в праці, Історична Секція УВАН присвятила перший том „Студій до історії українців Канади" „Шотляндським поселенцям та українській громаді в Пойнт Доґлесі" (1964-1965), другий том був присвячений „Історії суспільно - культурного росту українців Манітоби" (1966 - 1967), знову третій том піонерським початкам українського друкованого слова в Канаді (1968-1969). Цією третьою книгою Історична Секція УВАН закінчує тритомову серію студій, присвячену Ювілейним святкуванням Канади. Всі ці три томи, які охоплюють около 1 100 сторінок друку та понад 250 ілюстрацій, пов'язані з дослідами піонерської доби та являються твердим фундаментом до дальших студій української спільноти в Канаді.

Найновіший том „Студій до історії українців Канади" дає основне висвітлення культурного дорібку піонерської доби в ділянці друку, преси, та літератури на терені цілої Канади. Автор вийшов з новими дослідженнями не тільки преси, але теж літератури. До пресового реєстру початкової доби внесено нові періодики та насвітлено ролю преси у формуванні та ідентифікації українсько - канадської спільноти. На овиді піонерської літератури відкрито нові імена, як Сава Чернецький, Михайло Ґовда, а дальше низку співців фольклорного жанру. Так звані початки української літератури в Канаді з 1908 року перенесено на кінець 19-го сторіччя. В найновішому томі цих студій зроблено теж першу спробу охопити одним реєстром все те, що друкувалося в піонерській добі. Історична Секція УВАН крім цих трьох томів „Студій до історії українців Канади" випустила друком перший том загальної „Історії українців Канади" (464 сторінки, 1968), який всесторонньо присвячений піонерській добі українців в Канаді. Підготований також до друку другий том „Історії українців Канади", який обговорює дальші процеси українсько - канадської спільноти в добі між війнами та добі найновіших часів. Автором усіх цих праць є д-р Михайло Марунчак, член УВАН, НТШ, який віддано та з посвятою працює довші роки над дослідами історії українців в Канаді.

На Атосі згоріла бібліотека в російському манастирі

За повідомленнями різних пресових агенцій стало відомо, що минулого року на славетній чернечій горі Атос у Греції сталась пожежа, у висліді якої згоріла частина будов російського манастиря св. Пантелеймона, в якому давніше жили також українські православні ченці. Пожежа, що мала б викинути через попсовану піч, знищила головну частину будови манастиря. У вогні загинула велика православна російська бібліотека, в якій були й українські друки, фрагменти з папірусних списків Євангелії, багато цінних книжок та велика збірка ікон. Шкоду від пожежі обчислюють на 20 мільйонів долярів. Манастир св. Пантелеймона був збудований на Атосі ще в 14-му сторіччі, колись у ньому жили й працювали сотні ченців з просторів Російської імперії, у тому й чимало українців. Останнім часом у манастирі живуть тільки 20 ченців. „Українські Вісті" з Едмонтону в числі з 6-го березня подали за вістками закордонних пресових агенцій, що Чернеча Республіка Атос не має власної протипожежної сторожі. Доки із сусідніх манастирів - островів припливли човнами пожежники, минуло чимало часу, і більша частина манастиря св. Пантелеймона, разом із бібліотекою, згоріла.

У Полтаві буде створено „меморіяльний комплекс" пам'яті Івана Котляревського

Київ. — У вересні ц. р. мине 200 років з дня народження основоположника нової української літератури, писаної народною українською мовою, Івана Котляревського, творами якого і нині зачитуються мільйони людей, а його п'єси не сходять із сцени. Київська Кіностудія випустила документальний фільм „Іван Котляревський". У м. Полтаві, на вужчій батьківщині письменника, буде створено „меморіяльний комплекс І. Котляревського", включно з музеєм його творчости(частиною листування тощо). „Літературна Україна" з 14 лютого повідомляла, що вже вийшла давно не перевидана „Енеїда" І. Котляревського з цікавими ілюстраціями А. Вазилевича. Крім того, „книголюби вже одержали сувенірне видання „Енеїди" з ілюстраціями А. Вазилевича, повість І. Пільгука „Грозовий ранок", а глядачі познайомились із фільмом „Котляревський", випущеним київськими кіномитцями. У харківському видавництві „Прапор" незабаром побачить світ „Енеїда" в перекладі на російську мову. Невдовзі будуть видруковані й кольорові фотобуклети (українською, російською та іноземними мовами)". У вістці не згадується, чи відзначатиме ювілей І. Котляревського також ЮНЕСКО бодай формально, як це було, напр., з відзначуванням ніяк не ювілейної дати 930-ліття Собору св. Софії в Києві, перетвореного в центр-музей антирелігійної пропаганди.

Професори Є. Пизюр, І. Л. Рудницький і О. Пріцак доповідатимуть у Філядельфії цієї неділі

Філядельфія, Па. (І.К.). — В найближчу неділю, 16-го березня 1969 відбудеться в приміщеннях коледжу Сестер Василіянок у Дженкінтавні - Факс Чейсі зустріч передплатників з редакторами видання літературної спадщини В. Липинського та його архіву, під час якої з доповідями виступлять професор д-р Євген Пизюр із Сейнт-луїзького університету, проф. д-р Іван Л. Рудницький з Американського університету у Вашинґтоні та проф. д-р Омелян Пріцак з Гарвардського університету. Проф. Пизюр говоритиме про В. Липинського і політичну думку західнього світу, проф. Рудницький про В. Липинського і українську політичну думку, а проф. Пріцак про В. Липинського, як історика, на тлі розгляду двох історичних творів: „Україна на переломі" В. Липинського та 9-го тому „Історія України-Руси" М. Грушевського. Крім прелеґентів, у зустрічі візьмуть участь також інші члени Редакційної Колеґії згаданих видань, які живуть на Сході Америки. Зустріч редакторів із передплатниками 5 із запланованих 25 томів літературної спадщини та архіву В. Липинського, що їх видає Східньо-Европейський Дослідний Інститут ім. Вячеслава Липинського у Філядельфії, відбудеться за особистими запрошеннями, 120 осіб. Учасники зустрічі будуть особистими гостями згаданого інституту. Після доповідей відбудеться гутірка при скромній вечері в їдальні коледжу. З нагоди цієї зустрічі відбудеться наступного дня, в понеділок 17-го березня перед полуднем, конференція редакційної колеґії для обговорення важливіших питань, пов'язаних з підготовою до друку 5 томів згаданих видань.

Студенти в Ню Йорку влаштовують свято Крут цієї неділі

Ню Йорк. — Українська Студентська Громада Ню Йорку повідомляє, що Свято Крут, яке мало відбутися 2-го березня, але з технічних причин було відкликане, відбудеться невідклично в неділю, 16-го березня ц.р. в залі Fashion Institute, 225 W. 24 St. о год. 6.30 вечора. В програмі буде коротка, модерна постановка п. н. „Крути" з застосуванням комбінацій світляних ефектів, фільму і драми, що разом творить цікаву та ефектовну цілість. Цю програму приготовила Студентська Громада Філядельфії, де вона стрінулася з великим признанням громадянства. Студентська Громада просить українське громадянство Ню Йорку та околиць своєю присутністю вшанувати молодих героїв Крут, а рівночасно підтримати цю першу студентську спробу драматичної вистави та захотити молодих виконавців до дальшої праці.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Supscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65$.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ніксон і В'єтнам

Відомий вислів, що „війна є продовженням політики", знаходить повне застосування до теперішньої ситуації у В'єтнамі. Не тільки західні коментатори, але й самі комуністи погоджуються в тому, що поведена В'єтконґом і Північним В'єтнамом воєнна офензива у Південному В'єтнамі з обстрілюванням ракетами відкритих міст має головно політичні цілі. Очевидно, це був би величезний успіх комуністів, коли б їм удалося, наприклад, захопити столицю Сайґон або здобути й закріпити за собою найбільш у тій країні врожайний обшир гирла ріки Меконґу. Але, мабуть, комуністичні військовики також здають собі справу з того, що вже само тільки панування американського летунства у повітряному просторі над В'єтнамом унеможливлює їх стратегічну перемогу.

Отож комуністи, хоч і свідомі своїх обмежених воєнних можливостей, хочуть переконати американський Уряд, що вони таки мають все ще незламну силу й невичерпні резерви, і тому треба поступитись їм на Паризькій конференції. Конкретно — Північний В'єтнам і В'єтконґ, не спромігшись скинути проамериканський режим у Південному В'єтнамі, змагають „тільки" до створення коаліційного уряду з участю комуністів, щоб, інфільтрувавши поліцію і державне військо своїми людьми, у сприятливих обставинах провести комуністичний переворот. Комуністична офензива має ніби „зм'якшити" радикальні настрої державної верхівки Південного В'єтнаму, посилити внутрішню опозицію в ЗСА проти В'єтнамської війни і піднести престиж комуністичної делеґації в Парижі.

Нема сумніву, що ситуація, яку створили комуністи у Південному В'єтнамі, поставила Ніксона у незручне становище. Він не може байдуже переходити біля факту, що протягом лише одного тижня згинуло у В'єтнамі кругло 450 американців. Неможливо також не реаґувати на обстрілювання комуністами відкритих південнов'єтнамських міст, з щораз дальшими жертвами серед цивільного населення. Однак, реакція американських військових кіл та південнов'єтнамської державної верхівки протилежна тій, що її хотіли викликати комуністи: одні й другі вважають, що треба посилити воєнні дії проти Північного В'єтнаму і відновити бомбардування його з повітря. Проте, в такому випадку шанси замирення, безумовно, значно зменшились би, пацифісти й інші „а'єтніки" в Америці й у всьому світі посилили б свою метушню, Паризька конференція опинилася б під знаком запиту. Але трудно переговорювати з позиції слабости, а не сили.

На останній пресовій конференції Ніксона, коли один журналіст спитав його, чи він певний, що зможе зберегти прихильною для себе громадську думку в Америці, якщо війна буде продовжуватися роками, Ніксон відповів: „Вірю, що я не стою перед такою проблемою. Наша ціль — закінчити війну якмога скоріше, на такій базі, щоб вона не залишила зерен нової війни, яка впала б на нас у майбутньому". Швидке закінчення війни заповідав Ніксон також у своїй передвиборчій кампанії, і всі коментатори погоджувались, що він матиме кращі можливості це осягнути, аніж мав їх президент Джансон, обтяжений своїми різними заявами в цій справі.

Дійсно, загал американців сподівався, що Ніксон негайно після виборів, ще перед своєю інавґурацією, полетить до В'єтнаму і примусить комуністів повести ділові переговори так, як це зробив був Айзенгавер з Кореєю, з тим, що Ніксон не допустить, щоб переговори тривали понад два роки, а рівночасно тривала б кривава війна. Тим часом ніякого рішучого і драматичного жесту Ніксон не зробив: не поведено великої офензиви чи відплатних дій у В'єтнамі, не розпочато таємних закулісових розмов з комуністами, що їх ніби вони собі бажають. Деякі коментатори вже закидають Ніксонові, що він загаяв справу В'єтнамської війни, „забувши" про неї під час своєї подорожі по Европі. Коли Джансонові закидали, що він світу Божого не бачить поза В'єтнамом, то тепер Ніксон може наразитись на закид, що, задивлений в европейські проблеми, він завинив у продовженні В'єтнамської війни з новими великими людськими жертвами та витрачуванням нових десятків більйонів долярів. Якщо в найближчому часі не буде якихось радикальних рішень Президента, то В'єтнамська війна може стати для нього таким самим нестерпним тягарем, яким була для Джансона.

ЕСПАНСЬКА ДИТИНА

Мюнхен. — Цими днями був я на доповіді молодого чоловіка, що недавно покинув Совєтський Союз, чи, краще сказати, країни совєтського бльоку. Його доля справді надзвичайна. Він народився в Мадриді 1926 року. Під час громадянської війни в Еспанії, що почалася 1936 року, його (дамо йому ім'я — Антоніо) вивезено з іншими 4,000 сиріт у Совєтський Союз.

Розмістили дітей в різних республіках: одних у Ленінґраді, інших послали в Україну, в Полтаву. Антоніо виростав у Ленінґраді, там закінчив середню школу і здобув технічну освіту.

По приїзді до „батьківщини всіх трудящих" еспанських сиріт розділили по різних інтернатах і школах. Комуністичне начальство хотіло, щоб еспанські діти скоріше забули, хто вони, з якої країни, щоб забули рідну мову. І це удалося. Сам Антоніо каже, що розуміє еспанську розмову, але говорити не може. Однак і між цими нещасливими жертвами громадянської війни та російського націоналізму були такі, які зберегли пам'ять про своє походження.

Коли діти досягали 18 років, їм пропоновано прийняти совєтське громадянство. Однак знайшлися такі, що відмовилися стати громадянами СССР. До цих упертих належав Антоніо. Одна з причин відмови була та, що він та інші, йому подібні, не мали симпатій до комуністичного режиму. Не подобається їм несправедливість, неправда, терор, репресії, убоге життя народних мас, шпигунство, що на кожному кроці контролює життя підданих комуністичної диктатури. Антоніо побував у різних провінціях совєтської імперії, учителював навіть у Східній Прусії — в Кеніґсберґу (тепер — Калінінґрад). Але нарешті вибрав собі іншу професію: почав виступати в цирку, і ця професія циркового артиста йому сподобалась. З цирком він побував у різних країнах, зокрема у Чехо - Словаччині.

Найбільше часу прожив Антоніо в Україні і тому говорить українською мовою без акценту. Має симпатії не тільки до українських страв (борщ, вареники, галушки), але й до українців взагалі.

Після доповіді Антоніо просив, для легкости, щоб йому ставили питання, і на питання давав відповіді.

Про убогість колгоспників він знає і вважає, що диктаторський режим і не хоче і не вміє піднести рівень життя селян. Тому сільська молодь старається різним способом покинути село. Колгоспну систему селяни ненавидять.

Робітники живуть краще, але все ж на межі з нуждою.

Найтяжча проблема — приміщення. І досі люди мешкають у підвалах, особливо старі люди - пенсіонери та інваліди останньої війни.

Бюрократія ставиться безсердечно до інвалідів та старих людей: роки минають, поки людина доб'ється пенсії, і вже не стає часу жити. Теж трудова інтеліґенція живе убого.

Люди невдоволені, але виходу не бачать, бо апарат диктатури має все під своїм наглядом. З безнадійности в масах поширене пияцтво, особливо серед молоді. Комуністичній пропаґанді мало хто вірить. Про життя у вільних країнах довідуються через радіо інших країн в різних мовах. Не вірять комуністичній пропаґанді, мовляв, Совєтському Союзові загрожує війна від західніх країн. Уряд бачить небезпеку збоку Китаю і посилає військо на Сибір, в Середню Азію.

Антоніо казав, що Хрущов хотів довести до кінця „десталінізацію", але зустрівся з спротивом у верхівці комуністичного апарату, яка бачила в детронізації Сталіна загрозу для неї самої.

Антоніо говорив про спротив неросійських народів шовіністичному у т и скові. Казав, що неросійські народи, особливо їх інтеліґенція ненавидять слово „старший брат", бо це — символ поневолення.

В компартіях „союзних республік" „перші секретарі" належать до місцевої національности, але другі, призначені з Москви — росіяни, які рішають всі справи. Ця „опіка старшого брата" дратує неросіян, і між ними твориться солідарність проти утиску. Наприклад, казав Антоніо, коли росіянин приїжджає в столицю Грузії, Тбілісі, то грузини неохоче дають йому кімнату в готелі, коли ж приїжджає українець, то радо дають. Антоніо казав, що мав багато приятелів між поневоленими народами СССР і співчуває їм.

Пропаґанда проти режиму поширена в „підземній" літературі: вірші, оповідання, сатиричні замітки, анекдоти поширені, особливо на Кавказі. Він процитував вірша російською мовою про Леніна, в якому автор просить „Ілліча" не вставати із могили і не дивитись на рабство в СССР. Антоніо каже, що комуністична пропаґанда зробила з Леніна прихильника свободи, і тому поширена віра, що Ленін хотів добра людям.

Антоніо приїхав з цирком до столиці Словаччини — після 21 серпня 1968 р., коли Чехо - Словаччину окупували комуністичні „братні армії". Коли раніше він бував у Чехо - Словаччині, то людність цієї країни ставилася приязно до громадян СССР. Тепер — ворожість на кожному кроці. „Іване, йди додому!" — гукають до совєтських вояків чехи й словаки. Це чують вояки різних національностей совєтської армії, але їм заборонено вступати в розмови з населенням Чехо - Словаччини.

Антоніо знайшов у Братиславі приятеля, власника авта. Разом поїхали вони до австрійського кордону і через кілька годин добралися до Трієсту. Тепер Антоніо на волі.

П. А.

СОЮЗОВЦІ! ВСІ БЕЗ ВИНЯТКУ ЗУСТРІЧАЙМОСЯ З ЧЛЕНАМИ ЕКЗЕКУТИВИ УНСоюзу НА ОКРУЖНИХ ЗБОРАХ. НЕХАЙ НА НИХ НЕ ЗАБРАКНЕ НІКОГО З ВАС!

о. І. Б., ЧСВВ

ПРЕОСВЯЩЕННИЙ ЯН ГІРКА, ЯК Я ЙОГО ПАМ'ЯТАЮ

(Спомин співклясника)

Вичитавши в „Свободі" з 26 лютого ц. р. про нашого нового Єпископа на Пряшівщині, я відразу пригадав собі свого співклясника із празького семінару.

20 років — досить довгий час, щоб затерлись у пам'яті деталі. Часом й імена співклясників забуваються, хіба що вони були надзвичайними особистостями, до яких я зачисляю і нинішнього пряшівського єпископа Яна Гірку.

Вже не пам'ятаю, котрого року Ян Гірка прийшов до празького семінару — 1947-го чи 1948-го?, — але то вже були часи, коли над Пряшівською дієцезією зависли чорні хмари. Інші наші дієцезії в Галичині та на Закарпатті вже були зліквідовані. Тож Пряшівська дієцезія, як та чудесна оаза серед пустині нашого скитання в Европі, стала прибіжищем наших кандидатів на священство. У празькому семінарі зібралося до десяти так званих „грекушів", щоб здобути вищу теологічну освіту і приготовитись до служіння Богу, Церкві та своєму народові. Це був досить строкатий конґльомерат, репрезентований майже всіми теріторіями наших історичних земель. Однак, ми всі мали марку „пряшівчан", бо то була ще єдина католицька дієцезія східнього обряду, до якої ми могли належати.

„Грекуші - пряшівчани" були турботою не так для факультету, як для настоятелів семінару, але вони мусіли з тим погодитись, бо благородний празький архиєпископ Иосиф Беран, нинішній кардинал, на просьбу впливового єпископа - святця Павла Гойдича, ЧСВВ, наказав прийняти тих „пряшівчан", не зважаючи на загрозу для внутрішньої дисципліни і порядку римо - католицького с е м інарійного життя. Але про це я не буду розписуватись.

Отже, в цій групі „пряшівчан" знаходився і нинішній пряшівський єпископ Ян Гірка. Правда, тоді ми не думали і не догадувались, що за 20 років Ян Гірка, богослов пристойного, радше аскетичного вигляду, тихий, увічливий і товариський, стане пряшівським єпископом.

Ян Гірка був високоінтеліґентною і характерною людиною. Добре вихований ще в гімназії, талановитий, з доброю товариською огладою, вже від самого початку він легко з усіма заприятелював, хоч переважна частина з нас уважалась за українців, або руских.

Ян Гірка ніколи не крився із своїми почуваннями, заявляючи від початку, що він — словак, хоч з огляду на його прізвище ми всі уважали, що маємо ще одного колеґу українця. Він ніколи не поводився шовіністично, не старався ні на кого впливати, переконувати, щоб стали словаками, хоч декотрі під словацьким іменем навіть скривалися, бо така була ситуація. Він взагалі оминав розмов на політичні теми, зате радо розмовляв на теми теологічні чи спіритуальні.

Богослов Ян Гірка був надзвичайно пильним студентом. Поза викладами він використовував кожну вільну хвилину, читаючи теологічну літературу. Не дивно, що він ніколи не боявся іспитів і не нарікав на навалу матеріялів. Тож не мусів при світлі лямпки під покрівцем доробляти вночі лекції. Він був справді взором студента.

Не пам'ятаю, щоб будь-коли Ян Гірка порушив семінарійну дисципліну чи якесь установлене правило. Його ніколи не бралась спокуса вийти крадькома чи під видуманим претекстом до міста на якийсь фільм чи на якусь невинну розривку, як то часом інші практикували. Проте, він брав участь на всіх рекреаціях, говорив з усіми ввічливо, щиро, по-товариськи, без різниці національного походження, хоч, цілком природно, деякі товариші творили свої власні національні групки. За це всі його респектували і любили.

Та надусе можна було завважити, що Ян Гірка був справді мужем віри, по серцю Христовому, глибоко відданий своєму духовному покликанню. Крім спільних духовних вправ та молитов у семінарійній церкві чи каплиці, він часто заходив і на приватні відвідини пресв. Евхаристії, головно до нашої окремої „східньої каплички", де ми сходилися на спільну Службу Божу. Мило було дивитися, як побожно Ян Гірка поводився у каплиці, служачи до спільної Літурґії без жадних знаків утоми чи розсіяння, що часом траплялось у інших.

Визначався він також і іншими чеснотами, головно покорою, що є основою всякої іншої чесноти. Інші часом любили похвалитись своїм родом, походженням, подвигами предків чи своїми власними талантами. Нічого подібного не чув я від Яна Гірки. Не дивно, що я навіть не знаю, з яких околиць Пряшівщини він походить. Він радо вислухував розповіді товаришів, навіть часом хвалив їх за їхні „подвиги", але сам ніколи не хвалився.

Отже, зваживши всі ці прикмети його характеру, я певний, що Ватикан зробив дуже влучний і щасливий вибір, головно беручи до уваги нинішню складну і загострену церковну, національну та соціяльну ситуацію на Пряшівщині.

Тому я певний, що благородні прикмети Яна Гірки, як богослова, його ввічливість, товариськість, розвага, дипломатичний хист, а головно дух віри, моралі й відповідальности, с к р іплені життьовим досвідом та ласками Святого Духа, що на нього сплинули під час єпископської хіротонії, будуть йому присвічувати і керувати в усій його єпископській діяльності так, що вона вийде на славу Божу, на добро св. Церкви та всіх його підданих у Пряшівській дієцезії.

На многая літа, Владико!

З НОВИХ ВИДАНЬ

Цінна двомовна антологія

Після англомовного видання Лесі Українки проф. К. Біда з Оттавського університету дав у руки читацької громади нову книжку: французько - українську антологію канадійської поезії, точніше — вибір квебекської поезії з паралельними франко-українськими текстами.

Нова книжка під двомовним наголовком: „Поезія сучасного Квебеку" вийшла як другий том видань Славістичного відділу Оттавського університету за загальною редакцією (й деякими перекладами) проф. Біди, із в с т у п ним словом проф. Клютьє - Войцеховської і перекладами таких авторів-українців, як К. Дмитрика, Г. Сірка, Б. Олександрова, І. Качуровського, І. Костецького, Р. Шульгина, Микити Мандрики, Р. Карп'яка. В антологію включено твори таких сучасних поетів Квебеку: Р. Шокета, А. Гебер, Ґранбуа, А. Піше, Р. Ляньє, Ж. Гено, Г. Мірона, Р. Жіґера, Р. Депре, Ф. Дюмона, Ж. Гі Пільона, Г. Ляпуента, Ж. Віньйо, С. Гарно, С. Клютьє (-Войцеховської), С. Параді, П. Шамберляна й Ж. Бро.

Книжка вийшла у в-ві „Лібрері Деом" в Монтреалі, друковано її в друкарні „Гомону України"; мистецьку обгортку й титул виконав Мирон Левицький.

Нове видання цікаве й цінне з різних поглядів. Це насамперед образ сучасного квебекського п о е т ичного слова в найкращому виборі. Воно пульсує на грані традиційности і новаторства як у змісті, так і в формі. Ідейний динамізм, сміливість у шуканні нових засобів поетичного себевияву, особисте й загальне, соціяльне й національне — все це як у калейдоскопі перед уважливим читачем, що повинен уміти читати й між рядками. Отак видання проф. Біди ознайомлює українського читача з поезією сучасного Квебеку, і в цьому його перше й основне значення.

Є, одначе, й інші аспекти цієї вартісної книжки. Цікаво й приємно бачити, як українські автори дають собі раду з перекладами французьких текстів, даючи місцями справжні поетичні перлини, можливо й кращі за оригінали. Це, зокрема, стосується перекладачів, що самі мають за собою довгий шлях оригінальної творчости (Олександрів, Качуровський, Костецький).

Є ще один важливий аспект цього видання. В живій тепер у Канаді дискусії про двомовність ця книжка показує, що, крім „офіційного" англо - французького білінґвізму, в цій країні існують — як конкретний, наявний факт — і інші роди двомовности, зокрема двомовність французько - українська. Байдуже, як називатимемо її, чи „неофіційною", чи (за нашою термінологією) „обласною", французько-українська двомовність існує в Канаді побіч англо - української й теж у цьому огляді велить вважати цю країну за „двомовну", а в суті всіх „білінґвізмів" за „багатомовну". Це повинні взяти до уваги всі, хто проповідує лжеістину, мовляв, Канада є „двомовною" й „багатокультурною".

Яр. Рудницький

ГОЛОС ЧИТАЧА

„Пізні Івани"

Нашу стару приповідку про „Пізнього Івана", якої не причепили нам наші „воріженьки", а яку ми самі собі придбали і яка держиться нас, як реп'ях кожуха, можемо прикласти на кожному кроці. Сходини наших організацій, наші імпрези чи академії не починаються у визначеній годині, бо спізняються члени управи, доповідачі, хористи чи інші виконавці програми. Публіка також спізняється, бо знає, що „за традицією" програма не розпочнеться у визначеній годині, так чого ж спішитися?

А наші періодичні видання... Ану назвіть мені хоч один місячник чи квартальник, який появляється своєчасно. В половині місяця лютого дістали наші юні читачі свій журнальчик „Веселку" за... січень, зі святковим різдвяним матеріялом і побажаннями „в е с е л их свят", не великодніх, які вже наближаються, а різдвяних. І юні читачі питали: „А чому „Веселка" так спізнилася?" — Не можна було дітям сказати, що це „за традицією", бо ми — „пізні Івани", а треба було щось збрехати, щоб виправдати пізніх Іванів, і ми казали, що в Ню Йорку чи в Джерзі Ситі впали великі сніги, що поштарі чи друкарі страйкували.

Учимо дітей, що треба бути точним у виконуванні своїх обов'язків, тож діти мають право жадати цього і від старших. Л ю т н е в е число „В е с е л к и" вийшло аж у березні, і знову треба було виправдувати тих, що в цьому завинили.

І як тоді вимагати точности від старших громадян, якщо ми їх так виховали з дитинства? Хіба сказати дітям: „Знаєте, дітоньки, ваших батьків і дідів замало били і вчили воріженьки, тому вони до порядку ще не звичні, а ви не беріть собі з них прикладу, а дивіться на інші народи і будьте точні в житті, тоді будете повновартісними громадянами нашої спільноти".

А може хтось дасть іншу розв'язку цього питання?

Осип Залеський
Боффало, Н. И.

ПЛАСТОВА ОРКЕСТРА В ДІТРОЙТІ

Дітройт. — На багатьох громадських і на пластових імпрезах часто тут виступає велика оркестра Пластової Станиці в Дітройті під керівництвом пл. сен. І. Короля та М. Томика, члена Пластприяту. Оркестра з молоді стало відбуває вправи - проби кожної суботи. У програмі цієї оркестри — марші, похідні пісні, великий український репертуар. Довший час існує й друга Пластова оркестра, але не в ЗСА, а в Канаді, у Торонті.

Улас Самчук

З БАНДУРОЮ ПО МАЯМІ

(1)

„Гей, злітались славні
орли-гайдамаки..."

Сідаючи до маєстатичного ДЦ-9 джета 715 канадійської лінії „Ер Кенада" при температурі 18 ступенів Фаренгайта на летовищі Мальтон онтарійського Торонта з напрямком Маями на Фльориді і віддаленням 1,239 миль, де в цей час температура 77 ступенів, не легко віриться, що все це підприємство затіяне тільки з наміром ще раз почути багато разів чувану капелю наших бандуристів, яка має виступити з концертом на тому славному Маямі Біч.

П'ятниця, тридцять перше січня, третя година і десять хвилин по полудню. На Фльориді купальний сезон в розгарі. Великий джет переповнений, дармащо цього самого дня туди відлітає ще три подібні велетні. Холодна, біло-засніжена Канада є добрим клієнтом теплої, синьо-зеленої Фльориди.

Летіти на висоті 31 тисячі футів понад безмежним молочно-білим морем хмар, попід яскравосоняшним небом назустріч півдневі, маючи цікаве товариство, чаруючий коктейл „канадійського клюбу" і добрий обід — само по собі не буденна атракція. Думається і уявляється багатомірними страто - космо - часо - настроями, півострів Фльорида має славу не лише пальмових гаїв та розлогих побереж, але також фантастичних позаземних летів. Тож це звідсіль сто років тому фантазуючий француз Жюль Верн виряджав своїх уявних, книжкових героїв в простори Місяця, а ось зовсім недавно бачили ми на телевізії, як вилітали туди зовсім реальні герої „Аполло-8".

А тому концерт нашої бандури („Перебендя старий, сліпий, — хто його не знає?") на тому містерійному півострові видається далебі також як вигадка з „тисяча й однієї ночі".

О годині 6.20, точно за розкладом, наш біло-малиновий з малиновим кленовим листком джет граціозно, як фляміґо, приземлюється на метушливому летовищі Маямі. Провокаційно-гостра зміна температури. Сонце, яке в Торонті вже давно зайшло, тут все ще демонстративно тримається неба. Пасажири, як метелики, випурхують з літака, їхні плащі, светри, хутра і навіть капелюхи тратять всіляку вартість. І сталася ця погромна інфляція протягом всього лише тригодинного піднебесного мандру. Велике, міжнародне летовище нагадує біблійну картину всесвітнього потопу.

Першим моїм спонтанним відрухом було знайти місце постою бандуристів, які, за моїми розрахунками, мали б уже десь тут бути, хоча мої відомості в цій справі дуже туманні. Але слухавка телефону за десять центів вияснює ситуацію. Приглушений голос з апарату (очевидно, власність головного імпресаріо бандуристів Дмитра Чутра) трохи несподівано сповіщає, що наших славних кобзарів ще немає, що вони ще навіть не вилетіли з Дітройту, але вони тут бути мають, якщо їх не скерують Кастрові прихильники до Гавани, за нормальним розкладом о годині 2.10 ночі і зупинитися в готелі „Бафорд Біч" на Маямському побережжю. І покищо це все. Треба лише терпеливости і надії.

А це значило, що я ще зовсім безпритульний, що мені треба десь також зупинитися і — чекати.

Замовляю кімнату в мотелі пана Чутра, беру таксівку з темпераментним, у білій, легкій безрукавці, шофером, і ми їдемо з понурою швидкістю 30 миль в невідомому напрямку. Течуть машини, переплітаються гайвеї, після джету це нагадує якісь драглі, але все таки по певному часі я залишаю таксі перед двоповерховим, білим, еспанського стилю будинком під пальмами з потрібним мені числом.

Знайомимося з самим імпресаріо паном Дмитром Чутром та його дружиною фінляндкою Люзою, які цілковито зайняті справою концерту. Багато зроблено. Сливе вся місцева преса, радіо й телевізія подали повідомлення, фотомонтажі, а то й ширші інформації про цю справу. Але також багато протиреклями. Треба бо знати, що 85% населення Маямі Біч це наші колишні земляки, які здебільша „тоже ґаварят по русскі" і до цього часу не позбулися свого настирливого упередження проти всього, що українське.

Між іншим, другим імпресаріо є пан Джей Файн, також наш земляк з Ковля на Волині — симпатичний, рухливий, повний ідей, але він також не може дати ради з навалою к о н трпропаґанди своїх одновірців. Тим часом заанґажовано три великі залі на три окремі концерти, закроєно велику програму, що в таких умовах ледве чи можливо виконати цілковито.

Але покищо чекаємо на прибуття бандур. З летовища повідомляють, що вони вилетять з Дітройту десь біля одинадцятої години...

Приїжджає пан Файн, випивається карафка італійського вина, обговорюється політика всього світу, переказується анекдоти, що їх пан Файн знає безконечну кількість, нарешті організується чай. І все це лише для того, щоб забити час, бо десь аж по першій годині ночі маємо цілою парадою їхати на летовище, щоб зустріти дітройтських гостей.

До речі, час у таких випадках не конче квапиться, вино і анекдоти мають свої межі, але все таки в належних годинах, за гарної, м'якої погоди, двома машинами ми виїжджаємо в напрямку летовища.

Застаємо там ще кількох змобілізованих земляків з машинами і між ними давнього знайомого, тепер настоятеля православної церкви о. архімандрита Святослава Магаляса. Ця несподівана, радісна зустріч, розуміється, викликає багато згадок з минулого. А тому, що знов маємо досить часу, бо джет „Істерн" з бандуристами досить істотно спізнюється, ми можемо, не зважаючи на рух і гамір, пригадувати і ті часи, коли про Маямі навіть не знали, чи існує вона на плянеті. В ті часи вона ще дійсно майже не існувала. В початках двадцятих років її все населення становило лише щось понад 10,000 мешканців, а її готелів з цим ось розмашним летовищем не було навіть у проєктах. Тепер тут 1,200,000 людей, що живуть на площі 2,054 квадратових милі. Чотири університети, величезна індустрія, 40 крайових, 22 стейтових банки, 15 щадничих і кредитових спілок. Додаймо до цього 4 щоденні газети, 21 тижневик, 12 радіовисилень, 4 станції телевізії, 31 лікарню на 5,546 ліжок і 10,814 підприємств з річним прибутком 1,597,703,000 долярів — і маємо повну картину всього того, що сталося на цьому місці протягом якихсь чотирьох десятків років.

Так, час біжить і життя також не стоїть на місці. Літак з бандуристами також ось підлітає з синього, всипаного зорями неба. І десь так біля пів до третьої години він уже з характерним посвистом джета підсувається під самий поріг виходу 81. А ще за хвилину велика почекальня і коридор загомоніли українською мовою і цілий полк людей, озброєних бандурами, на чолі з бадьорим паном-отаманом Григорієм Китастим цілковито окупував летовище Маямі. Вигукам, обіймам і поцілункам, як казали в старих повістях, не було кінця.

(Далі буде)

Загальні Річні Збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Чикаґо

В суботу 1-го березня 1969 р. відбулися у залі Клюбу „Левів" (399 Відділ УНС, при 2353 Вест Чикаго евню) Загальні Річні Збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Чикагівської Округи, яка нараховує 34 відділи, що мають разом 9619 членів.

Присутніх було 68 членів, а саме: чотири головні урядники, Ст. Куропась, Іван Іванчук, Олена Олек і Тарас Шпікула, 9 членів уступаючої управи окружного комітету та 55 відділових та конвенційних делеґатів, які репрезентували 20 віддлів округи. Голова уступаючої управи головний контролер Іван Іванчук відкрив збори і по вшануванні пам'яті померлих членів нашої округи в 1968 році та по прийняттю порядку нарад, вибрано Президію зборів у складі: голова Микола Олек, секретар Теодозій Носієвич. До Президії запрошено присутніх головних урядників пп. Степана Куропася, Івана Іванчука, Олену Олек і Тараса Шпікулу.

По відчитанні протоколу з попередніх Загальних Річних Зборів, який зборами був принятий до відому, приступлено до звітування. Першим голова Іван Іванчук подав вичерпний звіт про виконану роботу окружним комітетом, а секретар Теодозій Носієвич доповнив цифровими даними, з яких виходить, що округа в минулому році відбула чотири організаційні збори Відділів, 14 засідань Управи разом з членами Контрольної Комісії, п'ять засідань екзекутиви, влаштовано, крім інавґураційної вечірки для новообраних керівних органів окружного комітету та передавання золотих годинників заслуженим членам УНСоюзу нашої округи, товариську стрічу-вечірку на пошану п. Петра Пуцила, покликаного до головної Управи УНС на пост головного касира. Відбуто теж сім засідань комітету для аранжування Діямантового Ювілейного Бенкету —75 -ліття „Свободи". Бенкет відбувся 24-го листопада 1968 року, був дуже вдалий, успіх великий як моральний так і матеріяльний. Відвідано чотири відділи в організаційних справах. Дальший звітодавець, скарбник Володимир Award Бережан, подав стан каси, а голова Контрольної Комісії гол.радний Тарас Шпікула підтвердив, що дані, подані скарбником, є правильні.

По короткій дискусії над звітами, на внесок Контрольної Комісії уділено вотум довір'я уступаючим органам та приступлено до вибору нового правління окружного комітету. На внесок голови номінаційної комісії Миколи Лаби, вибрано нову Управу, яку очолив відомий союзовий діяч Микола Олек, секретарем є Теодозій Носієвич. Крім них, до управи входять: Іван Кравчишин і Степан Паньків, як заступники голови, Ольга Козак — англомовний секретар, Володимир Бережан — скарбник, Петро Врублівський — фін. секретар, Любомир Кузик — організаційний референт, Мирон Куропась — культ.-освітній референт, Микола Лаба та Трофим Марцинюк — імпрезові, Теодозій Носієвич — пресовий референт української мови, Олена Олек — англійської мови. Члени управи: пп. Степан Куропась, Іван Іванчук, Тарас Шпікула та Микола Ткачук. До Контрольної Комісії входять: голова Микола Ляшенко, секретар Іван Мелінишин і член Петро Питель.

Новій управі передано три дуже важливі справи, а саме: виготовити плян праці на чергову каденцію, перевести розподіл квоти для приєднання нових членів в ювілейному році УНС та створити комітет для відсвяткування Діямантового Ювілею УНСоюзу в Чикаго.

Збори закінчено короткою дискусією та запитами до заступника гол. предсідника Степана Куропася, який відповідав на всі запити, головно на нарікання на „Свободу", яка не доходить реґулярно, не є невтральна, а односторонння, до нині не полагоджено справи придбання „Союзівки" в нашому районі і т.д.

На закінчення він апелював до присутніх, щоб жили в згоді та спільно і солідарно збільшили свою працю та всю свою енергію вклали у важливі справи, які є перед нами, а саме: приєднати 1,000 нових членів у нашому районі, як ювілейний дар Батькові Союзові, та гідно відсвяткувати Діямантовий Ювілей УНСоюзу.

Пресовий референт Окружного Комітету

Думки з приводу Річних Зборів 341 Відділу у Віндзорі, Онт.

В неділю 2 березня ц. р. відбулись у Віндсорі в домі УНО Загальні Річні Збори 341 Відділу УНСоюзу. Коротким словом відкрив їх і проводив ними голова Петро Мудрий. Список померлих членів відчитав фін. секретар Іван Хрін, і їхню пам'ять вшанували члени однохвилинною мовчанкою. Протокол з минулорічних зборів відчитав М. Дмитрів, якого було вибрано секретарем зборів. Після відчитання протоколу і прийняття з деякими поправками, звітували відділові урядники з пророблєної праці, яка, як це вони самі стверджували, не була задовільною, бо не були вони активними в організаційній праці і тому не здобули повної квоти нових членів; що ж здобуто, те треба завдячувати п. Гірникові, який самий робив і нам пригадував. Звітодавцям ставили члени питання й робили заввагі відносно організаційної праці, яку треба буде повести в біжучому році.

На внесок голови Контрольної Комісії С. Корбана й члена П.Назаревича, збори уділили всім урядникам вотум довір'я, а відтак на внесок членів П. Дуди й А. Гренюка вибрано до Управи таких членів: П. Мудрий — голова, В. Шеремета — заступник, І. Хрін — фін. сек., М. Дмитрів — заступник, П. Дуда — касир. До Комітету відвідування хворих вибрано: Н. Лесюка й п. Мятійціва, делеґатом до К-УК А. Гренюка; до Контрольної Комісії знову перевибрано С. Корбана, П. Назаревича та Н. Стеткевича.

По виборі відділових урядників, голова зборів подякував членам за вибір та попросив до слова гол. конт. В. Гірника, який говорив про значення, вартість і потребу асекурації загальної і життєвої зокрема. Започаткував він її заявою, що не буде агітувати, не буде намовляти членів асекуруватись на високі суми, лише прикладами вкаже, що всяка асекурація була зорганізована не для зисків тих одиниць, котрі її творили, але навпаки — для взаємної допомоги в потребах і біді тим, що себе забезпечують. Зробив порівняння, на які суми пересічно забезпечують себе жителі Канади в асекураційних компаніях, а на які наші люди асекурують себе в УНСоюзі. Звернув увагу і на те, що наша молодь, яка вже відійшла від батьків і живе самостійним життям, у своїй більшості сторониться не лише Союзу, але й усіх наших організацій, включно з нашими Церквами! Це нездорове явище мусимо ми самі (батьки) поправити разом із ними, бо коли цього не зробимо, то не лише їх втратимо, але з ними також і їхніх дітей для свого народу! Усі вони опиняться на відлюдді, бо таких ніхто ніде не хоче прийняти, хіба вулиця ... Якщо батьки й молодь бажають бути діяльними й чинними в канадійському і американському житті, то в першу чергу ця молодіж мусить бути чинною по своїх організованих громадах, які являються кадрами, що постачають здібних людей до громадського й державного проводів! На це є багато доказів. Зрештою, так роблять усі інші народи й так повинно робитись і в нас, якщо ми направду бажаємо добра нашим дітям, а вони знову бажають бути повновартісними громадянами й користуватись усіми привілеями найвищої людської гідности. Свою промову закінчив пригадкою, що в цьому році УНСоюз обходить 75-ліття існування, а з ним і трудної, але дуже потрібної, праці, для членства й нашого народу. Саме в тому і заслуговує УНСоюз на те, щоб у цьому році не лише звеличати його минулу працю, але також і розбудувати його ряди новими членами з нашої молоді, яка одинока зможе заступити в тій праці старших та продовжувати належно добру й потрібну діяльність УНСоюзу! Після доповіді забирали слово в дискусіях над нею багато членів і в заключенні подали вони в справах розбудови УНСоюзу та здобуття молодих членів для нього такі побажання й рекомендації:

1. Виготовити урядниками такий плян організаційної праці, щоб можна було відвідати у Віндсорі кожну нашу родину та поговорити з ними про минулу працю Союзу і майбутнє його завдання супроти своїх членів і українського народу;

2. Виготовити відповідний плян та поробити всі можливі старання зорганізувати бодай два рази в році спільну імпрезу для молоді, яка вчащає ще досі до наших Церков та громадських молодечих організацій, для кращого пізнання себе самих;

3. Впливати на старше наше громадянство й просити його, щоб воно перестало критикувати нашу молодь лиш за те, що вона розмовляє між собою по-англійськи, а зате звертати більше уваги на те, про що вона розмовляє та чим інтересується;

4. Увійти в зв'язки з молоддю й поробити старання та підготову, щоб зорганізувати такий спорт, який тут найкраще надається й матиме запевнення на існування й розбудову. В тій справі вдатись за допомогою до централі УНСоюзу;

5. Зорганізувати 341 Відділом УНС у Віндсорі відповідну імпрезу, сполучену з бенкетом, для гідного вшанування 75-тиліття існування УНСоюзу та запросити на той день члена Екзекутиви з головної канцелярії;

6. Поробити всі потрібні заходи в підшуканні молодших людей до Союзової праці, а також і для того, щоб було кому передати довголітні труди разом із здобутками давніх його піонірів.

На тому закінчились збори, і голова подякував усім за участь в дискусіях та здорові думки й поради та пообіцяв, що вже на першому засіданні вибраного заряду виготовлять вони такий плян праці, який напевно охопить усі висловлені ними думки, а до виконання їх звернеться до них самих і членства за допомогою. Бо пляни ці зможуть бути виконані лише спільними та збірними силами.

Слід згадати, що ці річні збори та дискусії членів на них промовляють виразною мовою, що по наших громадах та їх організаціях вже знайшлись такі люди, які не лише знають, що їм чогось бракує, але й підшукали самі відповідь: бракує в них своєї молодіжи. Мають вони також і здорові думки, як направити цей стан і привернути молодь до праці в користь себе самих, їхніх дітей та й того народу, з якого самі вийшли. Важним тепер залишається, як ті пляни спільними зусиллями перевести в життя не лише у Віндсорі, але всюди по місцях там, де живе наш нарід серед чужинного світу поза Рідними Землями.

32 роки минає від того часу, як у Віндсорі при допомозі головного радного УНСоюзу, п. Володимира Дідика, щасливо започаткувалась на широку скалю організаційна діяльність УНСоюзу в Канаді. Коли ж тепер пощастить у цьому самому Віндсорі з більшою нашою громадою започаткувати працю серед молоді й заангажувати її до громадської діяльности, то старше громадянство наше довго житиме в пам'яті грядучих поколінь, що житимуть на землях Канади й Америки!

Володимир Гірник

Відзначення срібного ювілею Петра й Ольги Осиф

Старанням Марії та її братів — Мирона, Михайла і мужа Михайла Кльоца, при співучасті кола приятелів та знайомих, у неділю 2 лютого ц. р. відбулась мила зустріч-несподіванка відзначення срібного ювілею Петра й Ольги Осиф, з дому Дяк, вародженців Перемишля в Зах. Україні.

Цю милу й незабутню радісну хвилину, відзначення 25-ліття ювілею подружжя, переживали ювіляти — Петро й Ольга, їх діти та присутні. До участи в програмі бенкету спонзоруючі запросили В. Оліфника, щоб він дав загальний огляд дій й життя ювілятів, які в ЗСА в більшій частині жили у.

Отож, святочно відзначивзапочаткував син Мирон, привітанням приявних, підносячи на їх честь тост та бажаючи їм „Многая і благая літа".

У головній частині програми говорив В. Оліфник, розповівши про життя ювілятів, про добрі особисті прикмети, тактовність, розсудливість, ініціятивність і точність. Він одобрював їх дії, зокрема членство в УНСоюзі, як також, згадав і про другі їх зобов'язання, що морально й матеріяльно піддержували духові й національні цілі — при розбудові УККА, СУМА чи ЮСУМА, УНДому й церкви. На закінчення сказав, що змістом їхнього життя було виховання дітей в доброму дусі, котрі сьогодні вшановують так величаво цей срібний ювілей, і на тому побажав дальших успіхів і многих, многих літ, що приявні відспівали всі разом. В кінці кожний із приявних на бенкеті підходив до стола Ювілятів та бажав їм всього добра. Відспіванням „Многая Літа" закінчилось це родинне свято.

М. Кльоц

Важливі наукові статті в „Лікарському Віснику"

Чикаго. — В останньому з 1968 р. числі журналу Українського Лікарського Т-ва Північної Америки „Лікарський Вісник" були поміщені, крім лікарських новин, хроніки та огляду медичної преси, статті, що вирізняються нововідкриттям, або ж новизною тематики. Так, д-р Роман Осінчук помістив статтю „Державна охорона здоров'я в УНРеспубліці", а відомі лікарі-фахівці А. Михальчук, М. Гук, Б. Макаревич, В. Прокопович — оригінальні статті з різних ділянок медицини. УЛТПА нараховує тепер 15 активних Відділів у ЗСА і Канаді. Головним редактором квартальника „Лікарський Вісник" є д-р Павло Джуль. Журнал виходить українською мовою, з короткими резюме головних статтей по-англійськи.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Річні Загальні Збори 204 Відділу УНС ім. о. А. Гончаренка в Ню Йорку

Після відбутої контролі 204 Від. УНС ім. о. Агапія Гончаренка в Ню Йорку 13 лютого 1969 р. та належної підготовки, відбулись Загальні Збори Відділу 1-го березня в домівці „Самопомочі" в Ню Йорку. Відкрив їх привітанням присутніх та вшанування померлих членів предсідник Павло Марко, який подав порядок нарад з 9 точок, прийнятий без змін. Головою президії обрано д-ра Вол. Маркова, секретарем Теодора Тарахівського, прочитано та прийнято протокол останніх загальних зборів Відділу без змін.

Про працю Відділу звітували голова П. Марко, який представив стан членства, мастку та відносини Відділу до Головного Уряду, звернувши увагу на гармонійну співпрацю членів управи і контрольної комісії, яким подякував за співпрацю. Касир Мих. Євуш вказав, що Відділ мав 575.70 дол. прибутків із тих 10 центових вкладок членства до Відділу. Видатків було 554.72 дол., так що по роках Відділ виказав прихід у висоті 20.98 дол. Обширний звіт подав фінансовий секретар д-р Василь Палідвор, вказуючи на чим раз тяжчі обставини праці, як відхід старих членів, неохота молоді вступати в члени УНСоюзу після вибрання їх грамоти, за які платили їх батьки. Їм самим якось трудно приходить брати той обов'язок на себе. Тому членство у Відділі маліє, а набуття чи приєднання нових членів стає чим раз трудніше, тим більше, що в Ню Йорку трудно знайти організатора членів для централі. Однак, Відділ є ще на другому місці на терені Нюйоркської Метрополії Відділів УНСоюзу. Відділ має 783 члени й за 1968 р. вислав до Головного Уряду 30,732.90 дол. та сам він приєднав 33-ох нових членів. Померло в 1968 р. 13 членів. За його стараннях 15 членів дістали допомогу в сумі 450 дол. в сумі від 25 до 40 дол. Господарював він дуже ощадно, видавав гроші лише на вінки померлим членам, вкладки до УККА, Коміт. Окружних Відділів УНС, Відділу УККА в Ню Йорку. Катедру Українознавства при Гарвардському Університеті — суму 100 дол. і т. п. Вкладки збирає він в „Самопомочі", вигідно ульокованої в центрі українського Ню Йорку. Він обширну кореспонденцію з членами та Гол. Урядом УНСоюзу і все був готов з порадами членству. Вірно можна б сказати, що був душею Відділу й тому належиться йому окреме признання й подяка. Звітодавець звернув увагу присутнім членам на факт руху членства. Зокрема в цім 1969 р. багато наших членів після 20-річчя одержують виплачені грамоти, і тому слід нам заздалегідь запобігти тому фактові й намовити їх переасекуруватися в нашім Відділі. Це йому самому буде трудно зробити, тому просив допомоги членів.

За Контрольну Комісію звітував д-р Ол. Соколишин, який вказав про відозви Гол. Уряду УНС до Відділу, як постанови Конвенції УНС перенести осідок Головного Уряду УНС до метрополії вільного світу Ню Йорку в цілі збереження нашої молоді й членства в УНС, про 1 відсоток для секретарів, з яким протягалось, про дописи відділу в органі УНС „Свобода", які часто не поміщується, і про приєднання нових членів, що ускладнює працю. Поминаючи факт, що „Свобода" перестала виходити в час перебування Кардинала Кир Йосифа Сліпого, народ ще все докучує й тяжко людей переконати в зміні їх наставлень до УНСоюзу. Вказав на працю Відділу в Комітеті Окр. Відділів УНС, зокрема в приготуванні відзначення 75-річчя „Свободи", видання окремої відзнаки роботи проф. Яр. Паладія та участь в комітеті для відзначення 75-річчя УНС. „Свобода" не оцінила безкорисну працю проф. Яр. Паладія і допису про нього не помістила, чим громаді нанесла шкоду, бо він відмовився дальше співпрацювати. Виглядає, що орган УНС-у „Свобода", від якогось часу став органом Дер. Центру УНР, а не загальногромадським, бо про Ню Йорк рідко містить відомості й то утруднює Відділові працю в приєднанні нових членів. Далі вказав він на зразкову господарку Відділу зокрема точне книговедення фінансів Відділу, на час відпровадження й вирівняння розметів до Гол. Уряду секретарем д-ром В. Палідвором, подякував за співпрацю управі і попросив д-ра І. Козака відчитати протокол перевірки господарки й переведеної контролі. Д-р Ів. Козак зачитав подані касиром цифри та пояснив, як ульоковано майно Відділу, яке виносить 4.614.89 дол. з тим, що в банку є 2.954.90 дол., на членах 1,379.84 дол. Містоголова Осип Стеткевич, д-р Вол. Марків, як також англ. секр. Софія Карплюк і прапорщик Федорів виконували свої обов'язки й не мали багато до звітування, і після короткої дискусії з участю адв. М. Гаврилка, Ів. Дусаненка, Мороза, Дутка та інших, одноголосно схвалено внесок Контрольної Комісії на уділення абсолюторії уступаючій управі. На внесок мґра Тараса Керницького переобрати управу та Контрольну Комісію, підтриманий адв. М. Гаврилком та іншими, присутні переобрали управу 204 Відділу УНС ім. о. А. Гончаренка одноголосно в такому складі: предсідник П. Марко, заступники д-р Вол. Марків та проф. О. Стеткевич, фінансовий секретар д-р В. Палідвор, англ. секр. Софія Карплюк, касир М. Євуш, прапорщик М. Федорів. Контрольна Комісія: голова д-р О. Соколишин, члени, д-р Ів. Козак та Михайло Шпонтак.

Серед внесків для добра організації ухвалено датки на УККА, Відділ УККА, Ком. Окр. Відділів УНС в Ню Йорку, Пласт, СУМА, переведено збірку на українських інвалідів. Після вичерпання порядку нарад голова П. Марко подякував за перевибір та запросив на приготовану Відділом перекуску для учасників.

Д-р О. Соколишин

ЛИСТА

Працівників Головної Канцелярії УНСоюзу і редакції та адміністрації „Свободи", які зложили свої пожертви на „Коляду" для ЗУАДК-у.

1. И. Лисогір	$ 50.00
2. П. Пуцило	25.00
3. А. Драган	15.00
4. Я. Падох	15.00
5. В. Сохан	15.00
6. А. Домарацький	5.00
7. Л. Лапичак	5.00
8. д-р Л. Луців	5.00
9. Л. Полтава	5.00
10. Р. Падковський	5.00
11. Н. Постолюк	5.00
12. К. Стецюк	5.00
13. Е. Гарасимчук	3.00
14. О. Гентіш	3.00
15. В. Давиденко	3.00
16. У. Дячук	3.00
17. С. Курляк	3.00
18. М. Лисогір	3.00
19. М. Міляновић	3.00
20. Д. Д. Семеґен	3.00
21. Я. Сидоряк	3.00
22. Р. Ференцевич	3.00
23. С. Чума	3.00
24. М. Юзенів	2.00
25. О. Волощук	2.00
26. Т. Гіль	2.00
27. О. Домбровська	2.00
28. І. Козак	2.00
29. І. Коць	2.00
30. Дж. Куфта	2.00
31. В. Назаревич	2.00
32. О. Парубчак	2.00
33. О. Пітьо	2.00
34. М. Попович	2.00
35. Е. Ратич	2.00
36. М. Савчак	2.00
37. В. Соболта	2.00
38. О. Стецура	1.00
39. С. Расп	1.00
Разом	$ 220

ЯР СЛАВУТИЧ В ЛМКЛЮБІ В НЮ Йорку

Ню Йорк. —З Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 14 ц. м. відбудеться там Літературний Вечір Яра Славутича, при чому будуть читані його нові поезії, а крім того Автор осовідатиме про свої враження з недавно переведеної подорожі довкола світу. Свої завваги Автор ілюструватиме численними прозірками.

Посмертні згадки

АНДРІЙ ІВАНІВ, довголітній член Б-ва св. Йосафата — 217 Від. УНС, помер 31-го грудня 1968 р. на 76 р. життя. Походив з с. Кропивники, пов. Калуш, Зах. Україна. Належав до Б-ва св. Йосафата, до Провидіння, до Б-ва св. Николая. До ЗСА приїхав в 1912 р. У Б-ві був фін. секретарем впродовж 30 років. Полишив у смутку 5 синів: Чалочо, Стефана, Николая, Івана і Михайла, 2 зам. доньки: Марію і Йосифину, 13 внуків і правнука. Похорон відбувся з пох. заведення до укр. кат. церкви св. Йосафата була відправлена Заупокійна Сл. Божа, а відтак при участи родини, членів Б-ва і приятелів поховано Покійника на цвинтарі Голи Сепулчер.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Колданський, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 15-го БЕРЕЗНЯ 1969 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори членів 397 Відд. від год. 3-4 по пол. в домі Т-ва Укр. Амер. Горожан при 847 Н. Френклін вул. Опісля, від год. 4-ої по пол. відбудуться Річні Заг. Збори з приписаним у статуті порядком нарад. Проситься чл. вирівняти свої заборгованості та прибути на збори. — Мґр. І. Скочиляс, гол. Інж. М. Нич, секр.

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання — це сила

- БУДЬТЕ БЕЗПЕЧНІ!
- ЗАБЕЗПЕЧІТЬСЯ
- (ОЧЕВИДНО В УНСОЮЗІ)

Забезпечіться наново, якщо ваша грамота дозріла до виплати. Не оставайте ні одного дня без забезпечення. УНСоюз дасть вам модерне й дешеве забезпечення. Зверніться до нього.

ТАРЗАН, Ч. 6149. Тарзан погрожує — чужинець втікає.

Коли не скажеш нам свого імени і чому ти приперся сюди з парашутом і звідкіля ти прийшов, то будемо мати право думати, що ти не є миролюбним чоловіком! Заговори, чужинце!

Раптом!..
Тарзане, на поміч!
Я казав тобі, що він — злий дух!